

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-09-40232 פלוני (המנוח) ואח' נ' מ.מ.

בפני כבוד השופט חננאל שרעבי

מבקשים
1. עזבון המנוח פלוני ז"ל
2. ג. מ
3. ת. מ
ע"י ב"כ עוה"ד שלח מונסוף

נגד

משיב
מ. מ
ע"י ב"כ עוה"ד סאהר נסיר

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על שתי החלטות בית המשפט לענייני משפחה בקריות (כב' השופטת מאיה לוי), בתיק תמ"ש 20-05-27862 כדלקמן:
- 3 החלטה מיום 1.8.21 במסגרתה מינה בית המשפט קמא מומחה מטעמו (השמאי והמהנדס מר דן ברלינר) על מנת לבחון את מערכות החשמל והמים הקיימות, עלותן ומצבן בבניין הקיים על חלקה .. בגוש ... ב... (להלן: "הנכס") – (להלן: "ההחלטה קמא הראשונה").
- 6 החלטה מיום 22.8.21 במסגרתה נדחתה בקשת המבקשים ליתן הוראות לעניין הרחבת או צמצום סמכויות המומחה, כפי שנקבעו בהחלטה קמא הראשונה (להלן: "ההחלטה קמא השנייה").

9

10 רקע וההחלטה קמא

- 11 2. המשיב הוא אחיו של המנוח, אשר עזבונו הוא מבקש 1 (להלן: "המנוח"). מבקשת 2 היא אלמנת המנוח ויורשתו על פי דין, ומשיב 3 הוא בנם של המנוח ושל מבקשת 2.
- 13 3. עוד בימי חייו של המנוח, התגלע סכסוך בין המנוח למשיב על רקע בעלות בנכס הנ"ל, שהמנוח, המשיב ואחיהם ירשו מאביהם המנוח. בין האחים נחתם הסכם חלוקת עזבון ולפיו המנוח והמשיב זכו בנכס, והשניים אף חתמו על הסכם חלוקת הנכס.
- 16 4. הסכסוך בין המשיב למנוח פרץ לאחר שהמשיב טען כי המנוח ביצע עבודות בניה בחלק הנכס השייך למשיב. תביעה בנדון הוכרעה ב-ת"א (שלום קריות) 08-07-xxx, בפסק דינה של השופטת עופרה אטיאס מיום 21.8.2011 (להלן: "התביעה הקודמת"). במסגרת פסק

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-09-40232 פלוני (המנוח) ואח' נ' מ.מ.

- 1 הדין, ניתן בין היתר צו מניעה קבוע נגד המנוח או מי מטעמו, שאסר עליו לבצע עבודות
- 2 בניה בחלקים שהוקצו למשיב בנכס בהסכם החלוקה.
- 3 5. ביום 13.5.2020 הגיש המשיב את התובענה קמא בבית משפט קמא, במסגרתה טען כי
- 4 מבקש 3 (בנו של המנוח ואחיינו של המשיב) ביצע עבודות בנכס וניתק את חלקו של המשיב
- 5 מרשת החשמל במבנה, בנה קיר שחסם את הגישה למערכת הביוב בנכס והתקין תריס
- 6 חשמלי שמנע את גישת המשיב למערכות המשותפות.
- 7 6. המשיב עתר בתובענה קמא להצהיר כי רשתות החשמל, המים והביוב מהווים חלק
- 8 מהרכוש המשותף אשר נועדו לשרת את כלל חלקי הנכס, וכי אלה בבעלותם ובחזקתם
- 9 המשותפים של המשיב ועזבון המנוח; ליתן צו מניעה קבוע האוסר על המבקשים או מי
- 10 מהם לבצע עבודות בניה כלשהי ברכוש המשותף, ו/או האוסר עליהם לחבל או לפגוע או
- 11 לנתק את רשתות החשמל, המים והביוב או כל חלק אחר מהרכוש המשותף; צו המונע
- 12 מהמבקשים לחסום את הגישה למערכות המשותפות באמצעי כלשהו.
- 13 7. המבקשים טענו בכתב הגנתם בתובענה קמא כי דין התובענה להידחות מאחר שקיים
- 14 מעשה בית דין ו/או השתק עילה ו/או השתק פלוגתא, מאחר שהעילה נשוא כתב התביעה
- 15 קמא נידונה והוכרעה בפסק הדין בתביעה הקודמת. כן טענו כי אין להתיר למשיב להרחיב
- 16 את חזית ההתדיינות ולהגדיר מחדש את "הרכוש המשותף" כפי שטען המשיב, ולכלול
- 17 דברים שלא דרש בתביעה הקודמת, מאחר שאין בפסק הדין בתביעה הקודמת כל קביעה
- 18 שיפוטית לפיה מערכות החשמל, המים והביוב הם רכוש משותף, וכן לא נקבעה כל חלוקה.
- 19 לטענת המבקשים, יש להכריע תחילה בשאלת הבעלות והחזקה בנכס עצמו בטרם הכרעה
- 20 בשאלת המחברים, כך שתביעת המשיב קמא חסרת בסיס לטענתם, כל עוד לא הוכרעה
- 21 שאלת הבעלות והחזקה.
- 22 8. המשיב טען בתגובה כי לעמדתו, שאלת הבעלות ברכוש המשותף, לרבות מערכות החשמל,
- 23 המים והביוב, כבר הוכרעה במסגרת פסק הדין בתביעה הקודמת, ומדובר במערכות
- 24 משותפות לשני הצדדים ("התייחסות התובע להחלטת בית המשפט מיום 17.6.21", מיום
- 25 27.6.21).
- 26 9. שני הצדדים לא התנגדו עקרונית למינוי מומחה על מנת לתת חוות דעת באשר למצבו הפיזי
- 27 של הנכס, אולם לא הגיעו להסכמה בדבר זהות המומחה וכן השאלות שיעמדו לבחינתו.
- 28 10. בהחלטתו מיום 21.6.2020, התרשם בית המשפט קמא כי קיימות גרסאות סותרות באשר
- 29 למצבו הפיזי של הנכס, והודיע כי ישקול למנות מומחה מטעמו שיבקר בנכס ויגיש חוות
- 30 דעת ראשונית באשר למצב הנכס.
- 31

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-09-40232 פלוני (המנוח) ואח' נ' מ.מ.

11. ביום 1.8.2021 ניתנה ההחלטה קמא הראשונה, להלן חלקה האופרטיבי:

"לאחר שעיינתי בכתבי טענות הצדדים ומבלי לקבוע מסמרות, הנני ממנה את השמאי והמהנדס מר דן ברלינר רח' העצמאות 55 ת.ד. 33234 חיפה 31331, טלפון 8643593 אשר יערוך בחינה של מערכות החשמל והמים הקיימות, עלותן ומצבן, בבניין הנמצא בחלקה ..., גוש ..., בשטח 212 מ"ר ב....

על המומחה יהא לבחון ולהתייחס בחוות דעתו לסוגיות הבאות:

א. מצבם הפיסי/תכנוני של המערכות הנ"ל ומיקומם ביחס לגורמי הבעלות השונים במבנה (התובע והנתבעים);

ב. האם המערכות הנ"ל אשר הותקנו בצד אחד יכולות לשמש את כלל הבניין, ומהם האמצעים שיש לנקוט לטובת האמור?

ג. האם קיימת אפשרות מעשית להפריד את החיבורים?

ג. מהם הפתרונות או האמצעים הנדרשים כדי להסב את המערכות לשימוש כלל חלקי הבניין?

ד. האם ניתן לערוך הפרדה מוחלטת בין המערכות הקיימות בחלק השייך לתובע לעומת החלק השייך לנתבעים, כך שכל צד יעשה שימוש בלעדי רק במערכות שהותקנו לשימושו האישי?

ה. מהן העלויות הנדרשות כדי לאפשר חיבור כלל חלקי הבניין למערכות, והאם ניתן לעתור לקבלת אישור (מאת חברת החשמל, תאגיד המים וכן גופים נוספים) לחיבור חלק מהבניין לאותן המערכות, ומה הצפי ביחס למועד סיום ההליך?

אילו פעולות יש לנקוט לטובת קבלת האישורים, ומהם סיכויי ההליך?

ו. ככל ומי מהצדדים נשא בעלויות ההקמה של המערכות, וכתוצאה מכך חסך מ"הצד השני" את עלויות ההקמה, כך שנותר לו לשאת רק בעלויות השדרוג, מהם תשלומי האיזון המוערכים אותם יש לפסוק לטובת הצד המקים?

במילים אחרות, מהן העלויות אותן חסך התובע כתוצאה מהשימוש בחיבורי המים, ביוב והחשמל הקיימים, ככל שיש כאלו, ומהם תשלומי האיזון בהם על התובע לשאת לטובת הנתבעים אשר התקינו את החיבורים בפועל?"

בגין החלטה זו הוגשה בקשת רשות הערעור דנן.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-09-40232 פלוני (המנוח) ואח' נ' מ.מ.

12. ביום 22.8.21 הגישו המבקשים בקשה בתיק קמא, שהוכתרה בכותרת "בקשה למתן הוראות בעניין הרחבה וצמצום סמכויות המומחה". במסגרתה ביקשו המבקשים להורות כדלקמן:
- א. המומחה יתבקש להתייעץ עם מומחים בתחומי החשמל, המים והביוב ויחווה דעתו בעניין חיבור חלקי המשיב לתשתיות אלו לפי דרישת הגופים המוסמכים – חברת החשמל, תאגידי המים והביוב;
- ב. המומחה יחוה דעתו לעניין מיקומם של מערכות המים והביוב ביחס ובהתאם לחזקה שנקבעה בפסק הדין בתביעה הקודמת;
- ג. המומחה לא יידרש ולא יחוה דעתו לעניין עלויות הקמת מערכות החשמל, המים והביוב;
- ד. המומחה לא יידרש ולא יחוה דעתו לאפשרות התחברות למערכות החשמל, המים והביוב הקיימות בחלקם של המבקשים בנכס.
- כעולה מנימוקי הבקשה, הסעדים המבוקשים בתובענה קמא הם הצהרתיים בלבד, ללא סעד כספי בצדם. התייחסות המומחה לעניין עלויות הקמת התשתיות הקיימות או חדשות, לא נדרשת מאחר שאלו לא נתבעו. כן לא הובאה בכתב התביעה קמא דרישה להתחבר לתשתיות הקיימות בחלקם של המבקשים – אלא אך האם התשתיות מהוות רכוש משותף. כן טענו כי החזקה בנכס הופרדה הלכה למעשה במסגרת פסק הדין בתביעה הקודמת, ועל המומחה להידרש לחלוקה או להפרדת החזקה ביחס למיקומם של מערכות החשמל, המים והביוב.
- המבקשים לא התנגדו לחיבור המשיב לרשתות התשתיות, אך הדבר לא תלוי בהם אלא במשיב; עליו לנקוט בצעדים הנכונים תוך פניות לחברת חשמל ולתאגידי המים והביוב בבקשות חיבור. המבקשים לא מסכימים כי המשיב יתחבר בדרך-לא-דרך לחיבורים שהקמתם תוכננה אך ורק לחלקי המבקשים.
13. בהחלטתה מאותו יום, 22.8.21, קבעה השופטת קמא כדלקמן (ההחלטה קמא השנייה):
1. "ככל שיידרש המומחה להתייעץ עם בעלי מקצוע נוספים ו/או תתעורר סוגיה המצריכה מינוי מומחה נוסף, המומחה יודיע על כך לבית המשפט, וכן יגיש בקשה למתן הוראות.
2. המומחה אשר מונה הינו שמאי מקרקעין וכן מהנדס, והינו בעל הכישורים ליתן חוות דעת בסוגייה המתעוררת בתיק זה.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-09-40232 פלוני (המנוח) ואח' נ' מ.מ.

1 3. אין מקום בשלב זה ליתן כל הוראה לעניין הרחבה או צמצום סמכויות
2 המומחה.

3 4. המזכירות תמציא ההחלטה לכלל הגורמים".

4 אף בגין החלטה זו הוגשה בקשת רשות הערעור דנן.

5

6 טענות המבקשים בבקשת רשות הערעור

7 14. להלן תמצית טענות המבקשים, בבקשת רשות הערעור:

8 א. המבקשים חזרו על טענותיהם כפי שהובאו במסגרת כתבי הטענות בבית משפט
9 קמא, ואשר תוארו לעיל.

10 ב. הסמכויות והשאלות להם נדרש המומחה בהחלטות קמא, חורגות באופן בלתי
11 סביר מהשאלות העומדות לדיון בפני בית משפט קמא, ומרחיבות את חזית
12 ההתדיינות בניגוד לעמדת המבקשים. המומחה למעשה נדרש בחוות דעתו בעניין
13 שלא עומד לדיון בפני בית המשפט קמא.

14 ג. היה מקום לקבוע ולתחום תחילה את גדר המחלוקת בין הצדדים, טרם מינוי
15 מומחה, על מנת שהמומחה לא יידרש ולא יבחן אפשרויות שאינן בגדר המחלוקת
16 בין הצדדים.

17 ד. חיבור חלקיו של המשיב במבנה, לתשתיות חשמל, מים וביוב אינו תלוי בהם או
18 במומחה אלא במשיב עצמו; המשיב מעולם לא ניסה לפנות לחברת חשמל ו/או
19 לתאגידי המים והביוב על מנת להתחבר בעצמו ללא תלות במבקשים, אלא רוצה
20 לחבר את חלקו במבנה, במצב שלד, למערכות קיימות בחלק אחר של המבנה שאינו
21 שייך לו.

22 ה. בדיקת עלויות הקמה אינה ממין העניין, ואינה ממין המחלוקת בין הצדדים
23 בתביעה קמא. טעה בית המשפט קמא עת הורה למומחה לבדוק השאלות האלה
24 במסגרת חוות דעתו.

25

26 דיון והכרעה

27 15. לאחר עיון בבקשת רשות הערעור על נספחיה ובתיק קמא, שוכנעתי לדחות את בקשת
28 רשות הערעור אף ללא צורך בתשובה, וזאת מכח סמכותי על פי תקנות 138(א)(2) + (5)
29 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018 (להלן: "התקנות").

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-09-40232 פלוני (המנוח) ואח' נ' מ.מ.

- 1 להלן אנמק החלטתי.
- 2 16. שתי ההחלטות קמא, בגין הוגשה בקשת רשות ערעור זו, הן החלטות דיונית, הנוגעות לדרך
3 ניהול ההליך קמא. כפי שנקבע בפסיקה, לערכאה הדיונית מסור שיקול דעת רחב באשר
4 לאופן ניהול ההליך, ובכלל זה בכל הנוגע למינוי מומחה מטעמה. ערכאת הערעור ממעטת
5 להתערב בהחלטות כגון דא, והתערבות בהחלטות מעין אלו שמורה למקרים חריגים בלבד.
6 ראו לענין זה :
- 7 רע"א 1966/21 פלאפון תקשורת בע"מ נ' עדי קרני (4.5.21).
- 8 17. לא מצאתי כי נפלו בהחלטות קמא, שהן במהותן דיונית, טעות שתצדיק, באופן חריג, את
9 התערבות ערכאת הערעור. ההחלטה קמא הראשונה, בדבר מינוי המומחה, ניתנה עוד טרם
10 ישיבת קדם המשפט וביוזמת בית המשפט קמא, שהתרשם לאחר עיון בכתבי הטענות, כי
11 עסקינן בנכס הקיימות לגביו "גרסאות סותרות באשר למצבו הפיזי".
- 12 18. ויוטעם, השלב המקדמי בבירור תובענה מוקדש בין היתר לכיוון דרך הדיון, בירור ראשוני
13 של הפלוגתא, ניהול הדיון באופן אפקטיבי וכיוצ"ב. לשם הגשמת תכליות אלו, ניתנה בידו
14 של בית המשפט סמכות רחבה באשר לדרכי ניהול המשפט.
- 15 ראו לעניין זה :
- 16 רע"א 5528/10 SF WING נ' אמנון יניב (26.7.2010) פסקה 10 (להלן : "עניין אמנון יניב").
- 17 לכן לטעמי אין להתערב בהחלטה קמא הראשונה, אשר ניתנה בהתאם לשיקול דעתה
18 הרחב של השופטת קמא בניהול הדיון, לאחר ששקלה את עמדות הצדדים ושניתנה לאחר
19 בחינת מצב הדברים ונסיבות המקרה דנן.
- 20 19. אף בכל הקשור להחלטה קמא השנייה, אין בדעתי להתערב. יודגש, השופטת קמא קיבלה
21 את עמדת המבקשים (כאן) בחלקה, והורתה למומחה לפנות לבית המשפט קמא "ככל
22 שיידרש המומחה להתייעץ עם בעלי מקצוע נוספים ו/או תתעורר סוגיה המצריכה מינוי
23 מומחה נוסף", וזאת לאחר שהמבקשים ביקשו להורות למומחה להיוועץ באנשי מקצוע
24 בכל הקשור לתשתיות חשמל, מים וביוב.
- 25 20. שאר חלקי ההחלטה קמא השנייה הנם בשיקול דעת בית משפט קמא, ודבריי לעיל בדבר
26 החלטות דיוניות ושיקול דעת בית המשפט קמא, יפים אף להחלטה קמא השנייה.
- 27 21. טענות המבקשים בקשר לתחימת גדר המחלוקת, אי הסכמה לעניין בדיקת עלויות
28 התשתיות וכן דרישתם כי המשיב יפעל תחילה באופן עצמאי לחיבור חלקו בנכס לתשתיות
29 (סעיף 14(ג-ה) לעיל) – כל אלו מקומם להתברר בהמשך ההליך ובמנותק, בשלב זה, מעריכת
30 חוות הדעת על ידי המומחה.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-09-40232 פלוני (המנוח) ואח' נ' מ.מ

22. ודוק – המומחה יערוך את חוות דעתו ויספק לבית המשפט תמונה מקצועית בעניינים
שהתבקשו ממנו על ידי בית המשפט בהחלטה קמא הראשונה; סמכות ההכרעה בנושאים
אלו ואחרים מסורה בידי בית המשפט קמא ואין לבלבל או לערב בין השניים (ראו אף בעניין
זה, עניין אמנון יניב הנ"ל, בפסקה 9).

23. לא זו אף זו. יזכרו המבקשים כי לאחר שהמומחה יגיש את חוות דעתו בתיק קמא, תעמוד
לצדדים אפשרות לבקש מהמומחה הבהרות ואף לחקרו על חוות דעתו, ברשות בית המשפט
קמא.

8

9 סוף דבר

24. לאור כל האמור לעיל אני מורה על דחיית בקשת רשות הערעור.

25. משלא התבקשה תשובה, אין צו להוצאות.

12

13 החלטה זאת מותרת לפרסום תוך השמטת שמות הצדדים וכל פרט מזהה אחר.

14

15

16 ניתנה היום, כ"ז תשרי תשפ"ב, 03 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.

17

חננאל שרעבי, שופט

18

19